

INFORMACE

DŮVĚRA JAKO ETICKÝ ASPEKT MENTORINGU (V PSYCHOTERAPII)

jako vzájemně očekávaný kooperativní vztah, který umožňuje jeho smysluplné fungování a rozvoj kompetencí (2).

Mentoring a kooperace

Proces mentoringu se vyznačuje vzájemným očekáváním kooperativních vztahů. Důvěru pak lze vnímat jako kooperativní naladění založené na mínění, že druhá strana je ochotná spolupracovat, a to i dlouhodobě. Jde o situaci, kdy za prvé, osoba A věří, že osoba B je kooperativní, a je ochotna udržovat kooperativní vztah. Za druhé, osoba B stejně tak věří, že osoba A je kooperativní, a je ochotna pokračovat v kooperaci ze své pozice a za třetí, obě jsou si vědomé, že druhá strana má tato přesvědčení a dispozice.

Stručně uvádíme proces rozvoje kompetencí mentorovaného na třech úrovních.

První úroveň: Je zaměřen na základní znalosti a dovednosti, je motivován úzkostí a nadšením, veden vzorem. Vyjadřuje se jednoslovnými popisy, má kategorické myšlení. Učí se správně

odpovědi z literatury (kuchařky). Je vysoce závislý, zaměřený na sebe, má potíže s pojmoslovím a neumí si představit, co je pro něj důležité. Chybí mu sebeuvědomění, neví, co neví. Má potíže s konfrontací a sebeodhalením, používá anekdotické pojmy a kategorické formulace. Má omezenou představu o plánování mentoringu a postrádá integrovanou etiku.

Druhá úroveň: Zaměřuje se více na klienta, projevuje větší uvědomělost, frustraci, rozpaky. Možná nepůsobí tak pokrokově jako na první úrovni. Vykazuje nejistotu a přetrvávající idealismus a ztrácí motivaci. S mentorem má ještě konflikt závislosti a nezávislosti, méně napodobuje, více se prosazuje a má také menší sklon žádat jen o doporučení. Dokáže lépe vyjádřit klasifikaci klienta, vykazuje větší kulturní povědomí a disponuje lépe formulovanou a disponibilní, v praxi rozpoznatelnou etiku.

Třetí úroveň: Hluběji rozumí klientovi, chápe hranice, není paralyzován pochybnostmi. Jeho motivace se v průběhu času

nemění, je schopen plnohodnotně pracovat se svým klientem, rozvíjí svůj vlastní terapeutický styl, čímž projevuje rostoucí nezávislost. Je stabilní ve faktorech jako je intimita, moc, osobní růst, intelektuální schopnosti, altruismus, a to ve všech uvedených faktorech. Není defenzivní, používá přiměřeně sebe sama. Je schopen „přepínat“, změnit směr práce, evidentně dává klienty méně často do „chlívku“. Akceptuje i mentora jiné modality, přístupu. Plynule přechází od posouzení ke konceptualizaci a intervenci, schopen se přizpůsobit klientovi (3).

Závěr

Do vztahu by měla být důvěra silně distribuována, a to za předpokladu znatelně koncentrovaného úsilí a emocionální upřímnosti zúčastněných stran. Pro mentoring to může mít víc než osvěžující smysl a zároveň podpořit způsobilost mentorovaného získat kvalifikované kompetence k tak lidsky pestré psychotherapeutické práci.

LITERATURA

1. Berdisová L. Etické dilemy na Slovenskej akademii vied: Ako sprevádzať vedeckou integritou doktorandky a doktorandov? Ostium. 2021;17(3):53-55.

2. Čáp J, Palenčár M. K problému důvěry. Filozofia. 2021;77(6):395-407.

3. Kusá J. Krátka systemická terapie V. Satirovej (úvaha). Em-

patia. 2005;12(43):14-15.

4. Vyskočilová J. Etika a psychoterapie. Psychiatr. praxi. 2014;15(1):32-36.

Psychiatrie pro praxi na rok 2024

Už máte předplaceno?

 SOLEN
let s vámi

**PŘEDPLATNÝM
ČASOPISU
NA ROK 2024
ZÍSKÁTE**

3 čísla ve vaší schránce

Tematická suplementa

**Čtení na tabletech,
PC a telefonech**

**Přístup do archivu
časopisu on-line**

**Cena předplatného
na rok 2024: 800 Kč**

OBJEDNÁVEJTE

www.psychiatriepropraxi.cz

předplatne@solen.cz

585 204 335

